Стартира третият обучителен цикъл по проекта „Темида вижда детето-2"

С обучение на тема „Добри практики за провеждане на наказателни производства с участие на дете. особености при престъпления в условия на домашно насилие. техники за професионален интегритет" на Втора обучителна група започна обучителният цикъл от трето ниво от тристепенния курс по наказателно правосъдие с участие на дете по проекта „Темида вижда детето-2" на ФРП.

Събитието се проведе в Луковит на 27-29.10.2025 г. от обучителния екип, водил първото обучително ниво, в състав Ива Пушкарова и Петя Попова. Групата бе в състав 23 участници, от които 14 прокурори и следователи, 4 съдии и общо 5 разследващи полицаи, адвокати и социални работници от апелативните райони на София, Варна, Велико Търново и Бургас.

Съдържанието на обучението бе разработено на основата на изразените предпочитания и заявки на участниците в обратните връзки от второто обучително ниво. Сложността на третото ниво бе увеличена съществено спрямо предходните две нива, с внасяне на методики за формиране на дълбоки интегрирани компетенции от висшия пилотаж на правосъдието за деца. Основната цел на третото ниво е да подпомогне изграждането на цялостна професионална перспектива и устойчиви практики на третиране на детето в адаптирани и щадящи процедури съобразно най-високите професионални стандарти.

Програмата започна с лекционно-дискусионни модули за домашно насилие и основи на професионалния интегритет при правораздаване в чувствителните сфери на правосъдието за дете и домашно насилие. Първият ден завърши със симулативна игра, в която четирима от участниците влязоха в роли на разведени майка („Зорница") и баща („Генади") на малолетно момиче („Елица") и родителите на майката („Белмондия и Хараламби Стаматкови"), отношенията между които са белязани от различни форми и видове домашно насилие и семейни усложнения. Задачата им бе да представят предварително зададени им факти от семейната среда, а задачата на групата бе да разкрие тези факти чрез разпити и наблюдения и реши до сутрешния модул на втория обучителен ден дали детето е пострадало от домашно насилие като пряка жертва или като свидетел. Казусът бе разработен по действителен случай от практиката на лекторите.

Анализът на играта позволи на участниците да осмислят разликите между домашното насилие и прояви на дисфункционални семейни отношения, препоръчителните подходи при разследване и доказване на домашно насилие с пострадало дете, когато то е пряка и непряка жертва, както и специфичните типични проявления на институти като „отклонение на удара" при механизмите на домашно насилие.

Вторият ден продължи със симулативно решаване на казус от практиката на Пловдивския апелативен район, в който органите на разследването са били подведени да разследват привидно престъпление, извършено в условия на домашно насилие между бивши романтични партньори, на основата на измамливи твърдения на пострадалата и свидетели за извършено срещу нея отвличане. Участниците, разделени в пет малки групи, следваше да установят дали такова събитие е настъпило, дали съставомерно отвличане и дали в причинна връзка с него за малолетната дъщеря на свидетелката е възникнал риск или детето е пострадало от съставомерно неполагане на дължимата родителска грижа. При решаването на казуса участниците трябваше да разработят стратегии на разследване и доказване, които да ги доведат до допълнителна информация, предоставяна от лекторите при поискване чрез задаване на конкретни въпроси към свидетели, обвиняем и вещи лица.

Всяка група успя да достигне до различен обем от тази допълнителна информация, като казусът можеше да бъде решен независимо от този обем.

На основатата на събраната от всяка малка група информация и групов анализ всяка група трябваше да подготви жив видеоконферентен разпит на 11-годишно дете, представящо в роля момиченцето от казуса („Константина-Арабела"), след което петте групи заедно да планират и проведат разпита, като следват правилата на щадящата процедура.

След разпита групите трябваше да достигнат до крайно решение на казуса, което да представят и обсъдят в голямата група.

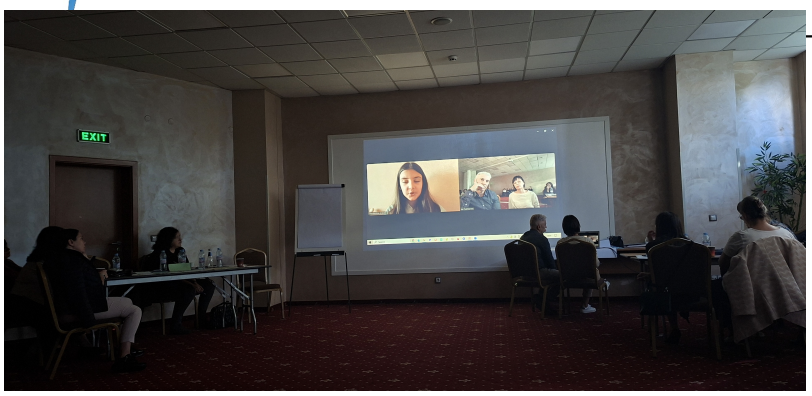
В последвалия разбор на симулацията бяха обсъдени стратегиите за търсене на допълнителната информация, добрите практики за работа със съдебна психологична и психиатрична експертиза, протеклия разпит и инструментите за екипно функциониране между участници с различни професии.

Третият ден завърши с дискусионен модул по въпроси от предмета на обучението, които вълнуват участниците.

Въпреки че в състава на групата настъпиха промени в предобучителния период, на основата на които в обучението се включиха напълно нови участници, постигнатата от предходните две нива групова синергия и организационна култура позволи пълноценното им включване без рискове за груповата динамика. Това потвърди предимствата на методиката на проекта на регулярно степенувано обучаване на групи с относително постоянен състав, които остават във връзка помежду си между обученията и израстват заедно на основата на общо учене и общи цели.

В обратните връзки групата изрази висока удовлетвореност от обучението и даде обща оценка 4.90 от общо 5.00 бала. Ясно изразена е заявка за последващи нива и запазване на контакта между участниците и между тях и лекторите. Участниците са извлекли за себе си ползи от: находчивостта на замисъла по дадените казуси; начините за укрепване и управление на интегритета; психологическата гледна точка за личността, водеща до определен вид поведение; връзките и отношенията извън правната материя; психологическите аспекти на понятието зависимост в различните му форми, съотнесено като фактор и предпоставка за домашно насилие; психологическите аспект на разпит на дете; предварителна подготовка и чуваемостта между участниците при разпит; анализ на характеристики на жертва и насилник при домашно насилие; парадоксално поведенеи на жертвата при домашно насилие; типове поведенчески модели; подход към деца жертви на домашно насилие; разпознаването на границите с престъплението в условия на домашно насилие; добри методи при поставяне на въпроси по СППЕ; техники на провеждане на разпит на дете; отборна игра; различни техники на разсъждение и проверка на хипотези на домашно насилие; възможни грешки при разпит на дете.

Сред предложените бъдещи теми са професионално прегаряне и нарушения на професионалния интегритет, нови казуси за симулативно решаване в мултидисциплинарен състав.

Предстои процедурата по сертифициране на участниците чрез електронния портал на НИП след решаване на сертификационен тест.

Проектът „Темида вижда детето-2“ се изпълнява за периода юли 2025-юли 2026 г.от Фондация за развитие на правосъдието с подкрепата на семейна фондация „Лъчезар Цоцорков“ и в партньорство с Националния институт на правосъдието, Върховния касационен съд, Държавната агенция за закрила на детето, Националното бюро за правна помощ, Националната комисия за борба с трафика на хора, Съюза на юристите в България, Националната мрежа за детето, Центъра за изследване на демокрацията, Фондация ПУЛС, Български адвокати за правата на човека и Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“.

29 Октомври 2025